

U Beogradu i u krajevima zaposjednutim od a. i. kr. četa po cijeni od 8 halera
 U Hrvatskoj-Slavoniji, Bosni-Hercegovini i Dalmaciji po cijeni od 10 halera
 Izvan ovog područja po cijeni od 12 halera

U Beogradu i u krajevima zaposjednutim od a. i. kr. četa za poštu u stanu . . . 2⁰⁰
 U Beogradu za dostavu u kuću 2⁵⁰
 U Hrvatskoj-Slavoniji, Bosni-Hercegovini i Dalmaciji 2⁶⁰
 U ostalim krajevima Austro-ugarske monarhije 3⁰⁰
 U inostranstvu 4⁵⁰

Uredništvo: BEOGRAD, Vuka Karadžića ul. broj 10. Telefon broj 83.
 Uprava i primanje pretplate Topličinovac broj 21. Telefon broj 25.
 Primanje oglasa Kneza Mihajla ul. broj 38. Telefon br. 245.

RADI DANAŠNJEG PRAZNIKA IZLAZI NAREDNI BROJ „BEOGRADSKIH NOVINA“ SUTRA, U SUBOTU 30. JUNA, POSLIJE PODNE.

Pred važnom posjetom austro-ugarskog vladalačkog para u Münchenu. — Ruski radnički i vojnički kongres za čim brži mir.

Ratni izvještaji.

Izvještaj austro-ugarskog glavnog stožera.

Kb. Beč, 28. juna.

Istočno bojište:

U galicijском odsieku fronta sjeverno od Dnjestra bilo je neprijateljsko topništvo trajno živahno. Protivnička su izvidnička odjeljenja pokušavala da na više mjesta uznapreduju. — Nekoliko za nas uspješnih vazdušnih borbi.

Talijansko bojište:

— Osim javljenog broja zarobljenika zaplijenjeno je još kod ponovnog osvajanja Monte Ortiglaru: 52 mašinske puške, 2 sprave za bacanje mina, 7 topova i 2000 pušaka. Satnik Heurowsky oborio je 26. juna nad Vipavskom dolinom dva neprijateljska letača.

Jugo-istočno bojište:

Nelzmiyenjeno.

Načelnik glavnog stožera.

Izvještaj njemačkog vojnog vodstva.

Kb. Berlin, 28. juna.

Zapadno bojište:

Front prijestolonasljednika Ruprechta bavarskog:

Naše su baterije teškom vatrom počele sa opaženim djelovanjem zadale na englesko-francusku tvrđavu Dünkirchen. Više je brodova svom brzinom isplovlilo iz pristaništa. Kao odgovor neprijatelj je svojom vatrom gađao na Ostende. Vojničke štete nema. U engleskim je rovovima vatra našega topništva i sprava za bacanje mina dovela da teških razaranja. Poslije mirnog prijepodneva pojačala se prema večeri topnička djelatnost u nekim odšjecima flandrijskog i artolskog fronta do prilične žestine. Vužno od Nieuporta odstranjena je od naših jurišnih četa jedna belgijska straža. Kod Hooge osujećen je jedan neprijateljski izvidnički napad. Južno od drumu Arras—Cambrai prebjegli su Englezi kod pročišćavanja jednog rova po westfalskim i rajnskim jurišnim četama znatne gubitke na zarobljenicima u mrtvima. U prednjem polju naših položaja sjeverno od St. Quentinu razvijale su se više puta manje borbe između naših straža i engleskih odjeljenja.

Front njemačkog prijestolonasljednika:

Na Hartmannswellerkopfu zarobile su izvidnice jednog württembergškog puka provalom u francuske rovove izvjestan broj neprijateljskih vojnika.

Istočno bojište:

Na istočno-galicijском frontu trajno topnička djelatnost.

Macedonsko bojište:

Nikakvih naročitih događaja.

Prvi zapovjednik glavnog stana pl. Ludendorff.

Galska krivica.

Francuski poslanik Roux-Costađou držao je prije kratkog vremena govor u komori, koji je izazvao opštu pozornost. On je rekao, da je politika francuske vlade najveće zlo za zemlju i ako sve bude išlo istim putem kao do sada, nestaće francuske rase. Ocrtav događaje prošlih triju ratnih godina, zatražio je ovaj poslanik, da se francuska vojska smijeni sa bojišta, ako se neće, da francuski narod propadne na polju svoje slave. Zahvalan je narodima, koji na francuskom zemljištu pomažu, da se izvrši veliko djelo svjetskog oslobođenja, ali jednino mora da traži, da obećana pomoć bude što izdašnija. Istom onaj čas, kada će pridolaskom 500.000 saveznika biti moguće, da se toliko francuskih vojnika demobilše, istom onda biće govora o izdašnjoj pomoći Engleske i Amerike. Svako na kraju krajeva mora uvidjeti, da će u ovom ratu uništenja biti otadžbina prva, koja će propasti, i samo će ona biti pobjedot, koji će kod zaključenja mira imati još vojske.

Iz govora poslanika Roux-Costađou-a jedno je što osobito izbjila, a to je zahvalnost prema saveznicima. Mišljeni su naravno samo oni veliki i moćni saveznici, bez kojih bi Francuska bila već davno izgubila partiju, dok o onim saveznicima, koji su jednako ako ne više krvavili, o njima naravno nema ni govora. Ali o tome će govoriti povijesnica, o podlom pokušaju Francuske, koja je kao i njeni praoci pokušala, da vjenča slavom pobjeda svoje trobojke, ali na tuđi račun. Uvijek su bili drugi narodi, koji su svijetom

pronosili slavu i moć Francuske i niko manji, nego Napoleón Veliki podjarmio je polovinu svijeta i strpao ga u svoje vojske, u kojima je samo malo bilo pravih Francuza. Ova metoda, iz koje Francuzi još i danas crpe svu svoju slavu — i gospoda u Francuskoj ne mogu još ni danas pojmiti, da svaki narod treba da sam bude kovač svoje sreće, ne mogu da pojme, da put do slave i moći vodi samo preko vlastite snage i da se samo na njoj može da gradi vlastita budućnost. Ali svjetska povijesnica nije uzalud i u isto vrijeme i svjetski sud. Prvi puta primijče se velikim koracima i kazna francuskoj krivici. Ovo je prvi puta, da nije uspjela stara francuska metoda i prvi puta moraju Francuzi da plaćaju sami ono što žele da kupe. I sve se činl, da svl oni mladi životi, kojih je bez svake koristi nestalo u Champagni i oko Verduna, nije nego krvava odmazda za sva nedjela Francuske u prošlim vremenima. Krv, koju danas proljeva francuski narod samo je plaća za prolivenu krv nedužnih u prošlosti.

Sve to još ne smeta većinu francuskih vlastodržaca, da po staroj metodi kupe svagdje i svakoga za svoju stvar. Tako su male evropske države natjerane u rat, a veliki diplomatski aparat radi na tome, da uvede u ovo kolo što više neutralaca. Ali nastala su druga vremena. One dvije i po portugalne divizije, koje stoje na zapadnom frontu ne će ni da čuju za kakovu borbu, one su se pobunile, kojom je prilikom platilo glavom jedan engleski major. I Rusi u Francuskoj ne će također više da se bijuju sjeni ruski mužik vidi, da se sa njime ne postupa bolje, nego i sa divljačkim pomoćnim četama. Oni su morali da budu na najopasnijim mjestima i sve su to oni podnosili sa prirodjenom svojom slovenskom strpljivošću, dok ih nije otrijeznila revolucija. Sada su oni tek uvidjeli, da se u ovoj demokratskoj zemlji moglo sasvim drugojačije postupiti sa njima, a ne da im se daje najgora hrana i da oni proljevaju najviše svoju krv. Oni nijesu mogli da uvide, da imade dvije vrste slobode, dvije vrste jednakosti i bratstva. I svijet, koji gleda i vidi, koliko ima podlosti i laži kod naših neprijatelja, čudi se narodu, koji se nekada nazivao „velikim“.

Ruski haos.

Sudjenje bivšem caru.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)

Kopenhagen, 28. juna.

„Dagens Nyheter“ javlja iz Londona: Engleski radnički izaslanik Gray vratio se ovih dana iz Petrograda. On javlja, da je optužba protiv cara već podnijeta. Sudjenje će biti javno.

Japan za rusku ofenzivu.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)

Frankfurt, 28. juna.

Prema vijestima koje su u Kopenhagen stigle, Japan je ponudio ruskoj vladi svoju pomoć za reorganizaciju ruske vojske. Japan je izrazio želju, da Rusija što prije zauzme ponovo svoje mjesto u redovima boraca.

Kriza u životnim namirnicama u Rusiji.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)

Bern, 28. juna.

„Daily Mail“ javlja iz Petrograda: Kontrolor životnih namirnica Blesohanov podnio je sveruskom kongresu vrlo pesimističan izvještaj o pitanju životnih namirnica. Prema njemu se mora u avgustu računati sa opasnošću oskudice u gradovima. Izvještaj veli između ostalog: Ako u avgustu otične žetva, seljaci ne će imati vremena da žito snesu na željezničke stanice. Kako zalija već i nema, nastupiće u tom vremenu ozbiljni trenuci za vojsku i gradove. U jesen će seljaci biti jako zaposleni s podjelom zemljišta, za čim oni žude. Mnogi seljaci, kojima novac nije potreban, ne će hitati da svoje žito iznose na trgove.

Vanredno stanje u Petrogradu i Finskoj.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)

Stockholm, 28. juna.

Kako „Dagbladet“ javlja iz Petrograda, zatvorene su sve državne municijone tvornice zbog nestašice sirovine. Zbog toga je samo u Petrogradu ostalo bez posla 40.000 radnika. Obustavljen je saobraćaj na 32 glavne željezničke pruge. Od kočaćkih pukova, koji su prispijeli u Petrograd, poslato je 60.000 ljudi u Finsku radi ugušivanja nemira.

Pobuna jedne ruske divizije.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)

Köln, 28. juna.

Prema izvještaju „Kölnische Zeitung“—a donose najnoviji ruski listovi opširne izvještaje o pobuni jedne cijele ruske divizije.

Tajni ugovori sa sporazumnim silama (Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)

Zeneva, 28. juna.

Povodom socijalističkih agitacija za obnarodovanje francusko-ruskih tajnih ugovora donosi „Journal des Debats“ vijest petrogradskog „Dje n“—a, prema kojoj su tajni ugovori Rusije postali bespredmetni povodom odustanka Rusije od svakog zadobijanja zemljišta, pa skoro više ništa i ne vrijede. „Journal des Debats“ misli, da je takvim držanjem zvanične Rusije riješeno i cijelo pitanje o tajnim ugovorima.

Grimm o unutarnjem stanju u Rusiji.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)

Stockholm, 28. juna.

U jednom pismu stockholmskom gradonačelniku izjavljuju švajcarski nacionalni savjetnik Grimm ovo:
 Ne izdajem nikakvu tajnu ako utvrdim, šta sovništva ruska štampa svakog dana piše i što i sama druga privremena vlada od izvjesnog stupnja potvrđuje u svojim objavama, da je sadašnje vojničko, privredno i socijalno stanje u Rusiji nesnošljivo, da je zemlji potreba reorganizacija, koja nikako ne može biti djelo nekoliko nedjelja. Dokle jedni tu reorganizaciju zahtijevaju u cijeloj produženja rata, dotle drugi žele tu reorganizaciju u interesu što skorijeg mira. Nije samo moje uvjerenje, nego je i mišljenje većine socijalista, s kojima sam imao prilike da razgovaram, da je takva reorganizacija bez jedne potpune katastrofe neizbježna, da zahtijeva što je moguće brži svršetak rata, i da je hitan mir jedina mogućnost da se spase revolucija, da se očuvaju njene tekovine i da se suzbije opasnost protivrevolucije. O sredstvima, kojima bi se mogao ostvariti mir, podijeljena su mišljenja u radničkim krugovima. Niko ne vidi pravi izlaz, a prilična teškoća leži i u nepoznavanju osnove, na kojoj bi se mir mogao ostvariti.

Grčka tragedija.

Progonstvo grčkih prinčeva.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)

Zeneva, 28. juna.

Pariskim listovima se javlja iz Atene: Izuzimajući princa Kristifora a, svi će drugi prinčevi biti prisiljeni da odu iz Atene.

Novo grčko ministarstvo.

Kb. Atena, 28. juna.

Reuterov ured javlja, da je Venicelos sastavio novi kabinet. On je sām preuzeo predsjedništvo i vojno ministarstvo; ministrom za unutarnje poslove imenovan je Repulis, spolni

Podlistak.

Adem-Baba, otkud i kamo?

Fatme hanuma bijela je ko ovca i, bože prosti, brza ko divokozu. Prije rata nije se ni znalo, koliko je dobra, vesela i okretna; u sreći uzdignuti glavu, to će gdjejoza znati; no uz brige i pogibao sačuvati veselo srce, to je istom trebalo da cijelo Staro selo nauči od Fatme hanume.
 Kad je rat buknuo, bilo je ljeto, a Fatme hanumin sin Ibrahim služio je kod Bošnjaka u Gracu. „Hvala Bogu,“ kaže hanume, „ipak jedan! Bilo bi mi teško imati tri sina, a ni jednoga ne poslati protiv Rusa. Sve bi me majke Starog sela poprijeko gledale, što imadu sinove na bojnome polju. Rat je za cara i kralja.“
 U jeseni uzeše hanumlnog drugog sina Hamzagu. Bilo je to, kad je Sultan navjesto sveit rat. „Sad mi je istom pravo,“ kaže hanume, „za vjeru se blije.“
 A onda eto rata i protiv Talijana, pa ti rukuje i najmladi hanumin, vitki Junus. „Bog te blagoslovio, moj vitki Junuse,“ kaže hanume, „i pozdravi svoju braću. Budi hrabar — valja se za ognjište bit.“
 Dosada je živjela, kako živu sve druge žene: nikad nije pokazivala svoja lica, bilo u domaćem krugu. Prelazila je preko sokaka pod gustom koprenom, a i to samo, kad je morala. Ruke

je sakrila u rukave, a zanjemila je, jer tuđin ni glasa krieposne žene ne smije čuti.
 Ali kad je Junus aga polazio, otpitala ga na stanicu. Ma tko to polazi s ovom četom? Adem-Baba s časnom bratom.
 „Zar i ti“, upita ga. „Koga ti to pratiš, kad nemaš sinova? Kud ćeš Adem-Baba?“
 „U boj,“ kaže. „Radl se o mladima i starima pa treba da se i mlado i staro bje.“
 Jedan oficir, kapetan, nasmješi se. „Nijesi dao mira, pa sam te poveo, stariče, no duše mi, već mi je žao.“
 „Moje će tane da nosi ko iz najmlađije puške daleko,“ odvratil Adem-Baba. „Pa kad mladi idu u boj, biće, da je i starac uz njih — možda će ga trebati.“
 Trubljač zaturbi, a Junus hitjede, da udje u kola. On domane hanumi, jer je ne hitjede pred cijelim svijetom zagrliti. No hanuma trže koprenu s lica, raširi ruke i ogri vitkog Junusa.
 A onda se okrene i ode; nije pošla doma u osamljenu udovičku kuću, već na pazar, među ljude. Trebala je ljudi oko sebe. Jer vam moram odati: hanuma nije nimalo bila tako vesela i tako jaka, kako se činila. Samo nije hitjela, da je tješe.
 Odsada je bila dnevno na pazardu, od druge do četvrtje molitve. Išla je od dućana do dućana, kupujući svega i svašta, što ni trebala nije, samo da čuje, da se govori. Uveče zove susjede — žene i djecu — u kuću. Svi dolaze rado, jer nitko ne umije da ispeče tako

slatke kolačiće ko Fatme hanuma, ni u kojem vrtu ne rastu tako sladani orasi, ko na Fatme-hanuminom drvetu.
 Sjedi tako ona jedne večeri sred skupljenog svijeta uz ognjište, sve se rasmijalo i razbrbljalo, a samo Fatme hanume štiti. Neobično je nemirna.
 „Meni je,“ kaže, „kao da ću još danas dobiti glasa od mojih sinova.“
 „Ma hanumo!“, vele žene. „Kako to da bude tako kasno u noć, pa u petak nakon pete molitve!“
 U to se oglasi zvekir na avliji. Tko će to, za ime božje biti kasno? Drščući poleti služavka da otvori.
 Sred tjeskobne šutnje stupi i sobu starac dunge časne brade.
 „Adem-Baba! Otkud ti?“
 „Iz rata. Nosim pozdrave od Ibre, Hamze i Junusa.“
 „Dobro bu je, s božijom pomoći?“
 „Šučur Allahu, dobro im je. I Jusuf je zörav“ — on pogledje hanumu — „i Suljo, Hifzi, Musa, Abdulah,“ pa pogleda sve matere redom — „Allja Semzo, Mustafa i Edhem. Svi zdravo s božijom pomoći.“
 „Ta sjedi, Adem-Baba! Kako je u ratu, što rade naši muževi, sinovi i djeca? Sjedi, pa pij i jedi!“
 „Nijesam umoran, nijesam ni gladan ni žedan. Idem.“
 „Kud ćeš, Adem-Baba?“
 „K begovima i raji, što gladoje i žedja. — Svagdje treba da donesem pozdrave. Zbogom!“
 Drugo jutro puče na pazardu: „Adem-Baba je kod svijtu bio. Pošao je

od kuće do kuće, kasno uveče u petak. Dodje pozdravi i ode.
 Najposlije bio je kod Hadži Rize. „Hadžijo,“ kaže, „u tebe mnogo para u buretu pod ledinom. Voliš pare. Dakako, na grošice si ih skucao. Ded ih ti sad pozajmi caru i kralju!“
 „Zar ja?“, pita Hadži Riza i šiba postrance. „Pa zašto baš ja? Što ti je jedan više, manje?“
 „Hadžijo, kad bi svaka pčela tako mislila ne bi bilo meda.“
 „Malo je para u mene, znaš, nekoliko kruma.“
 „Hadžijo, tko ne prikupi zrno do zrno, nikad ne će vidjeti pogače.“
 „Zadnjiput, kad su tražili pare, dao sam dosta.“
 „Ruža ne zbori nikad: Ovog pramaljeća ne ću procvasti. Pozajmi Hadžijo pare caru i kralju.“
 „Ta što će mu?“
 „Naši momci trebaju pušaka, praha i olova, pa gvozdenih štitova. Budu li imali bolje puške i više olova od neprijatelja i jače štitove, ostat će čitavi. Zar da Firduz, tvoj sin, krvlju svojom plati tvoju škriost?“
 Reče i hitjede poći.
 „Kuda ćeš, Adem-Baba?“
 „Natrag u boj.“ I nitko ga ne vidje više. A pazardu puče jedan glas: „Jeste li čuli, što kaže Adem-Baba? „Dajte para caru i kralju — da uštedi krv naše djece.“ I svi dadoše.
 Vazda su ga ljubili, pobožnog djeda Adema, no sada — bože prosti — govore ko o svecu o njemu. Kad se jedna mati grize za svojim sinom, miri je dru-

ga: „Adem-Baba je uza nj — on pazi na nj — Adem-Baba donijet će ti pozdrave od njega.“
 I doista, Adem-Baba vazda dodji s mladjakom. Jedne večeri sjede — zimi u toploj sobi, ljeti u ladovitom vrtu — eto starca.
 „Otkud, Adem-Baba?“
 „Iz bojnog polja, iz Galičije — ili: iz Gorice. Dobio sam dopust, pa eto me s pozdravima. Ljuto se biju, pa čak i naš imam leži s drugima u rovu. Svi su zdravo s božijom pomoći. Samo ti, Ragibe, ne straši se: Tvoj Salih je ranjen, ali će ga liječnici izliječiti. Ne straši se: Muhamed i Muhareem poginuše za islam. Dajte caru i kralju para. Mnogo treba još olova, dok potjeramo Talijane...“
 „Ostani, Adem-Baba, prosjedi časak...“
 „Ne mogu, idem ja opet.“
 „Kuda ćeš, Adem-Baba?“
 „Od kapije do kapije, da prosjačim za momčad i da tražim za cara i kralja: Dajte para! Crn mu obraz, tko plaća krvlju svoje braće, mjesto svojim vlastitim novcem.“
 I tako je to išlo do trećeg proljeća, Adem-Baba dolazi, pozdravlja, traži para i odilazi.
 Jednog petka baš poslije mladjaka opet čekaju kod Fatme hanume: što će ovajput da nam Adem-Baba donese. Ali njega nema. No umjesto njega evo u sobu Saliha, pa Hamdije i vitkog Junusa. Sve se okupi oko njih: „Prijajte, prijajte!“
 Nije ih trebalo moliti. Svašta su

ne poslove preuzeo je Politis, a ministrom za pomorstvo postao je Conduriotis.

Kb. Atena, 28. juna.

Havasov ured javlja, da je novo veniceloso ministarstvo već položilo zakletvu.

Venicelistička vladavina u Grčkoj.
(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)
Rotterdam, 28. juna.

Reuter javlja iz Atene: Među predložima, koje će Venicelos podnijeti parlamentu, kad se bude sastao, nalazi se vjerovatno i predlog, da se Grčka pridruži sporazumnim silama. Ali Venicelos ne namjerava, da mobilizira grčki narod protiv njegove volje.

Epir je priznao privremenu vladu. Po jednom brzozjavu iz Londona, prestatice kralja Konstantina našli su utocište u Peloponesu, gdje su održali skupštinu i izjavili, da se ni pod kojim uslovima ne će pokoriti Venicelosovoj vladi. „Daily Telegraph“ javlja iz Atene: Prvi korak, koji će Venicelos predložiti poslije ponovnog prijema vlasti, biće dekret koji će podnijeti kralju na polje, kojim se naredjuje sastanak komore, koju je kralj Konstantin neustavnim putem raspustio. Osim toga će se izvršiti velike promjene u činovništvu. Atensku policiju zamjenjuje ona u Solunu, a garnizon venicelističke trupe. U Epiru međutim traje i dalje razoružavanje stanovništva. Do sad je zaplijenjeno preko 12.000 pušaka i veliki broj revolveta.

Zašto je Zaimis predao ostavku?
(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)
Lugano, 28. juna.

Na osnovi pariških i londonskih vijesti talijanskih listova, grčki ministar predsjednik Zaimis je odstupio zato, što nije odobravao da francuske čete zaposjednu Atenu i druge oblasti, i što nije htio savzeti venicelističku skupštinu, koju je u svoje vrijeme sâm raspustio. Pošto je Venicelistima sad put slobodan, to će oni pokušati da nagovore narod, da sa svim otvoreno stane na stranu četvornog sporazuma, pa da se prema tome i vojnički zauzme za dopunu onoga, što je u Solunu već učinjeno.

Nova protiv-venicelistička monarhijska stranka.
(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)
Rotterdam, 28. juna.

„Morningpost“ javlja iz Atene: Spajanje grčkih stranaka vrši se tako brzo, da prijatelji Venicelosa to smatraju kao opasno, jer će se na taj način obrazovati jedna velika monarhijska stranka, koja će podmuklo raditi protiv Venicelosa. Ako bi ta monarhijska stranka došla do kakve moći, biće ponovno blokada potrebna, što bi značilo, da se sve još za tri mjeseca odlaže.

Demonstracija protiv ulaska venicelističkih četa u Prevezi.
Kb. Lugano, 28. juna.

„Corriere della Sera“ javlja, da su francuske čete ustupile svoje mjesto u Prevezi venicelističkim četama. Prilikom prvog čina posjedanja došlo je do raspre između francuskih viših časnika i talijanskih časnika, koji je u vidu talijanskog podkonsula došao iz Janine i koji je tražio, da se mora osim francuske i talijanska zastava istaći na tvrđavi. Stanovništvo je demonstriralo u neprijateljskom smislu.

Posjedanje Atene.
(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)
Haag, 28. juna.

Prema vijesti „Timesa“ osim Tesanjanaca i Epiroti su zadovoljni s novom znani da pričaju, i strašnijih zgoda i šaljivih pustolovina.

„Pomislite, i naš imam bije se s nama.“

„To već znamo,“ viču djeca. „Kaziyao nam Adem-Baba.“

„Ej Adem-Baba!“ uzdaju Junus. „Bilo je valjan, ko što jedan. Kad svi, da klonu, a on izdrži. Za juriša prvi. Kad neprijatelj poput komaraca na nas, on zadnji uzmiče. Noću ne stisnu oka, a vidio je i u tami. Ni časa, da nas ostavi.“

„Pazi, Junus, što govoriš! Adem-Baba vas ni časa ne ostavljaše?“

„Boga mi, nikada.“

„Zene se gledaše. Adem-Baba bio je često u nas i nosio nam pozdrave od tebe.“

„Što mlatite! gdje je Galicija, gdje je Gorica, a gdje je Banjaluka? Da je Adem-Baba samo jedanput bio u vas, morao bi ja znati, kad sam do zadnje sedmice uvijek bio uza nj u borbi.“

„Tako je,“ potvrđi Salih, „Boga mi,“ priseže Hamdija, „Adem-Baba ni časa ne fall od regimente. Posljednje ga sedmice nesta.“

Ljudi, kako je to moguće? Zar opet svijetom sablasti idu?
Fatme hanuma kimnu bijelom svojom glavom. „Adem-Baba bješe evli, djeco, Božiji glasnik. Evli dune, pa je u Meku, Dune, pa je opet natrag, doma.“

„A jes li, majko, znala, da je on evli?“

„Nijesam, djeco. Tko je evli, zna samo Bog. A kad to i ljudi saznaju, onda ga Bog uzima k sebi, jer ne bi bilo dobro, da jedan jedini bude tako odlikovan u islamu. Mir Božiji Adem-Babi!“

Roda Roda.

vladom. Samo još Peloponesci pokušavaju da izazovu ustanički pokret. Međutim su saveznici i veniceliste iskricali na mnogim mjestima čete, kojima zapovjeda većinom grčki časnici.

Naročito je Atena, kuda se preselila privremena vlada iz Soluna, jako posjednuta. Nijesu samo Francuzi posjeli Stadion, Zapeoni i druge važne tačke, nego su tamo prisjeli iz Soluna i grčki pukovi sa oružijem. U koliko mjeri vlada tobožni mir i zadovoljstvo, vidi se otuda, što „Times“ za slučaj nemira prijete, da će saveznička flota odmah blokirati Pelopones. Vjerovatno je francusko posjedanje Atene dalo povoda Zaimisu da podnese kralju Aleksandru ostavku kabineta.

Protest Epirota protiv talijanskog posjedanja.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)
Bern, 28. juna.

„Temps“ javlja iz Atene: Talijanske vlasti smjeraju da ograniče posjednutu zonu u grčkom Epiru, da bi se izbjegli sukobi.

„Bund“ donosi vijesti solunskog dopisnog ureda iz Zeneve, prema kojima je vrlo neprijatno dimuto stanovništvo Epirota talijanskom proklamacijom, po kojoj se grčki Epir pridaje Arbaniji i stavlja pod talijansku zaštitnu vlast. Talijani su, kako se javlja, već zatvorili grčke škole i zamijenili ih talijanskim i arbanskim.

Poslanci Janine uputili su Jannartu za zaštitne sile jednu rezoluciju s nekoliko hiljada potpisa, u kojoj se veli: Povodom posjedanja Janine i drugih oblasti po talijanskim četama Epir je u najvećoj zabrinutosti. Narod će se moći samo tada umiriti, ako jednovremeno udju u Arbaniju čete zaštitnih sila i Rusije. U protivnom slučaju epirski narod skida sa sebe svaku odgovornost i riješen je, da se žrtvuje do posljednjeg čovjeka, prije no što bi priznao posjedanje svoje oblasti po četama stranog naroda, s kojim on ne stoji ni u kakvoj vezi.

Dalja potapljanja.
Kb. Berlin, 28. juna.

Wolffov ured javlja: U engleskom kanalu, u Sjevernom moru i u Atlantskom okeanu i u Biscayi ponovno je potopljeno 5 parnih brodova i 4 jedrenjaka sa 21.700 brutto registrovanih tona.

Pokret za mir.

Razdražavanje protiv Caillaux-a.
(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)
Zeneva, 28. juna.

Sovinistički francuski listovi nastavljaju razdražavanje protiv Caillaux-a (poznatog zagovornika mira sa Njemačkom) i njegovih pristalica. Caillaux-ovu grupu nazivlju ti listovi francuskom Leninovom skupinom.

Vandervelde o izgledima za mir.
(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)
Budimpešta, 28. juna.

„Az Est“ donosi razgovor svoga stockholmskog izvjestitelja sa Belgijcem Vanderveldem, koji se, upitan o izgledima za mir, izrazio vrlo pesimistično. On je ustvrdio, da su na nastavku rata interesirani i široki slojevi naroda. Dalje je imperijalistička literatura i kod samih vojnika na frontu prouzročila takvo raspoloženje, da bi po njegovom mišljenju, vojnici u slučaju glasanja na frontu za rat ili mir, u polovici glasali za nastavak rata. Vandervelde je svoj pesimizam potkrijepio još i time, što je rat zauzeo odviše velike dimenzije, a da bi se sva prieporna pitanja mogla riješiti kakvom malom ispravkom granice. Rat postaje sve više borbom demokratije protiv militarizma (!). — Vandervelde zastupa mišljenje, da bi se Belgija morala odštetiti na račun Njemačke. Što se tiče Elsas-Lotaringije, želi on, da dodje do narodnog glasanja, ali tek 3 do 5 godina poslije svršetka rata. U Lotaringiji, koja prije nije pripadala Njemačkoj, ima se glasanje obaviti odvojenom. — Najzad je izjavio Vandervelde, Njemačka se jedva može nadati povratku kolonija.

Borbe na zapadu.

Deset zapovijesti francuskih vojnika.
(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)
Zeneva, 28. juna.

Nezadovoljstvo u francuskoj vojsci sve je veće. U komori je izazvalo veliko iznenadjenje, što je Brizon morao pročitati deset zapovijesti francuskih vojnika, kojima je porijeklo u jednom tajnom odboru na frontu. Cenzura nije dozvolila da listovi objave ovih deset zapovijesti. Poslije pročitane dvele tačke zapovijesti, koja glasi: „Ne smije biti smrtna kazna na frontu za kojejkve gluposti“ — rekao je Brizon ovo: „Gospodol Dok ja ovdje govorim, naše vojnike strijeljaju na frontu. Francuski kursumi ubijaju francuske vojnike. Jeste li vi strijeljali generale, što su pustili da se u aprilskoj ofenzivi beskorisno masakriraju naši vojnici? Ne strijeljajte generale, ja ne tražim njihovu krv, ali ne strijeljajte ni vojnike.“

Asquith se za ono isto bori, zašto se je borio i Gladstone: za autonomiju Irske, da se država odvoji od crkve, za slobodnu trgovinu i protiv lordova. Kad su lordovi godine 1893. u drugom čitanju odbili, u donjoj kući već primljeni homerule, zaprijeti se razljućeni Gladstone ostrim mjerama zlatnoj kući. Već onda se čulo „Mending or ending“ (Poboljšajte se ili umrite), kao opomena lordovima. Ali ma da je grand old man doživio veliku starost, ipak nije našao vremena, u svojem punom borbu životu, da svoje prijetnje privede u djelo. Tek kada su se protivštine između obiju kuća povećale i postale nesavladive, pošlo je energičnom Asquithu za rukom, da ukinu pravo veta lordova.

Poslije pročitane 10. tačke, koja glasi: „Prije zime kraj hekalombama, kraj ratu!“ — rekao je Brizon: Gospodol! Vojnici na frontu hoće mir, i to odmah i bez aneksija.“

Dogadjaji u Italiji.
Manifestacije Intervencionista pred komorom.
(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)
Zürich, 28. juna.

„Secolo“ javlja iz Rima: Intervencioniste priredjuju svakog dana manifestacije pred komorom, radi produženja rata. U tajnoj sjednici komore, koja već od pet dana traje, stupili su Giolitiste aktivno prvi put od početka rata u parlamentarnu debatu.

Načela engleske politike.

Politička pitanja Engleske u po prilici posljednjih sto godina, možemo da razdijelimo u tri glavne grupe. Prva skupina sadržaje pitanje: zaštita carina ili slobodna trgovina; u drugoj nalazimo protivnosti između imperijalizma i „male Engleske;“ treća grupa pitanja zove se: Irska.

Pod drugu tačku valja svrstati čitavi niz malih ratova, — koje je dotle Engleska vodila po čitavom svijetu. S druge strane nastala je velika nekrvna revolucija, koja je utišana tek kad su donešene velike i dalekosežne socijalne reforme. Te reforme imade Engleska da zahtvati radikalima, koji su se pod pogrdnim imenom „malih Engleza“, svim silama borili protiv nastojanja imperijalizma.

Sudbonosne su riječi: zaštitna carina ili slobodna trgovina, čije moralno i realno značenje duboko zadire u temelje engleskog društvenog života.

Prošlo je već jedno stoljeće, otkada se te riječi prvi puta začuše. Sir Robert Peel, torjavec, koji je bio izabran s programom zaštitnih carina, pokušao prvi, prinuđen engleskom gospodarskom nevoljom, da uvede slobodnu trgovinu. Savjetnik i pomagač bio mu je Cobden. Oni donesoše proračun, u kojem su bile ukinute zaštitne carine i to izvozne i dovozne, u većine produkata, koji su za englesku trgovinu bili najvažniji. Tu je početak sistema slobodne trgovine, koji je tek Gladstone radikalno proveo. Oni budu zato već godine 1844. žestoko napadnuti od „Mlade Engleske.“ To je stranka, kojoj je na čelu stajao Disraeli. Od onda pa sve do početka ovog svjetskog rata, imao je engleski parlamentarni život — naravno samo u velikim potezima — uvijek ove stranake oblike.

Liberali zagovaraju slobodnu trgovinu, a konzervativci tarifnu reformu, t. j. zaštitnu carinu. Upravo kod protivština između imperijalizma i „Mlade Engleske“ jesu konzervativci, koji se zovu i unionisti, reprezentirali ideju „velike Engleske,“ tj. spoj materne, domovine sa kolonijama. Liberali naprotiv nijesu bili zauzeti za te ideje, nego su se kao i „radikali“ protivili svakoj daljnjoj ekspanziji i proširivanju. Njihov se je budžet poglavito sastojao u promicanju dobrotvornih uredaba i socijalnih potreba. Tvornički i rudarski zakoni, zatim zakon o točenju pića, pa skrb za starce i osiguranje, te umanjenje vlasti kuće lordova, sve su milokazi na pobijedičkom putu demokratije.

Sistem dviju stranaka u engleskom parlamentu, koji je ponovno grupiran pojavljenjem i ojačanjem radničke stranke, očituje se na jednaki način. Tko dopušta Ircima vlastiti sabor, autonomni ustav i upravu, homerule, priključio se je liberalima. Konzervativci su vidjeli jedinu mogućnost u koercitivnim zakonima, da vladaju buntovnim otokom i da ga drže u stezi. Oni vide spas jedino u prisilnim mjerama.

Men not measures (Muževе, a ne mjere trebamo), je kraljica, koja se veoma često upotrebljava u engleskom političkom životu. Čini se, da u Engleskoj muževi donajaju spas individualističnom Britancu, a ne kao kod nas na kontinentu prilike i mjere. Pragmatičko prikazivanje promjena i razvoje engleske politike upoznaje nas sa mnoštvom imena. Tu su silna imena grupirana jedna uz drugu ili jedna protiv drugih. Ove ličnosti daju duševni odraz programa, koje zastupaju.

Državnici današnjeg vremena su epigoni. — Jedina iznimka je John Burns, ministar, koji proizlazi iz redova najnižeg proletarijata i tako tvori jedan novum. Svi ostali su tako rekuć baštinski programi, te su ih prilagodili prilikama i zahtjevima vremena i usavršili.

Asquith se za ono isto bori, zašto se je borio i Gladstone: za autonomiju Irske, da se država odvoji od crkve, za slobodnu trgovinu i protiv lordova. Kad su lordovi godine 1893. u drugom čitanju odbili, u donjoj kući već primljeni homerule, zaprijeti se razljućeni Gladstone ostrim mjerama zlatnoj kući. Već onda se čulo „Mending or ending“ (Poboljšajte se ili umrite), kao opomena lordovima. Ali ma da je grand old man doživio veliku starost, ipak nije našao vremena, u svojem punom borbu životu, da svoje prijetnje privede u djelo. Tek kada su se protivštine između obiju kuća povećale i postale nesavladive, pošlo je energičnom Asquithu za rukom, da ukinu pravo veta lordova.

I Lloyd George-a možemo smatrati predbjžno zadnjom karikom u lancu, koji je započeo reformnim bilom godine 1832. Cijela Evropa napredna i reakcionarna, jako je sudjelovala kod stvaranja tog zakona, te je budnom pozornošću s nadom ili zabrinutošću — već prema osvjedočenju — pratila razvoj događaja. Po novom izbornom i poreznom zakonu izvojevao si je nezadovoljni, do tada politički mrtvi srednji stalež, pristup u politiku, te je stvarao zakone sebi u prilog. Već je agitacija protiv žitnog zakona, u prvotini prošlog stoljeća, pokret srednjeg staleža; isto tako kasnije sve veće oduševljenje za slobodnu trgovinu. Njihov vodja bio je Cobden, a njihov najbolji govornik zvao se John Bright. Napredovanje mase, i ako polagano, te često spriječavano, nije bilo moguće zaustaviti. U početku novoga stoljeća možemo smatrati najvažnijim događajem nutarnje engleske prilike, razvitak demokratskih sila. Doduše nijednom državniku nije uspjelo, da cijelu zemlju stjera pod zaštitu jedino spasavajuće slobodne trgovine. Još godine 1842. je predlog za slobodnu trgovinu bio poduprt jedva sa devet glasova.

Nakon periode blagostanja i velikog napretka, slijedilo je gotovo redovito u deset-godišnjim razmacima doba krize, loše žetve, bankroti, finansijske i industrijske depresije. Odatle su slijedila mnoga socijalna zla. To je trajalo do po prilici polovice prošloga stoljeća, dok se nijesu pronašli veliki nalazi zlata u Kaliforniji i Australiji, koji su se pokazali kao plodonosni izvori cijele trgovine i vaskolikog društvenog blagostanja. Napredak zemlje — napredak, koji su tada nikada nevidjenim načinom dopunjivala nova čudesa brzolava, parne snage, mehaničkih pomoćnih sredstava — pripisivan je posvema u ponešto preranom oduševljenju i precijenivanju slobodnoj trgovini. Događaji ovih obilnih godina prikazivali su se liberalima i socijalistima nedavno nastalim trgovačkim organizacija, kao nepobitni dokaz za štetnost bilo kakvog upletanja vlasti. Naravno je, da se je to kod zaštitnih carina donekle moralo događati. Ujedno je to bio argument, da je jedino slobodna trgovina i pomanjkanje svakog tutorisanja i propisivanja u stanju da odstrani siromaštvo i da osigura narodno blagostanje. No kad godine 1866. gotovo presušiše zlatni izvori, kad je opet jednom u tijeku vremena nastupila osjeka, uvažitiše konzervativci, pristaše tarifne reforme, ovu priliku i zgodu, da malo zaustave valove slobodne trgovine i da otečđaju dovoz inozemnih produkata. Kod toga su se ugledali u Njemačku, gdje je trgovina uprkos politici zaštitne carine cvatela.

Chamberlain je počeo, da nevidjenim zanosom i probudjenjem svih patriotskih nagona popularizira zaštitnu carinu. Što je Disraeli, doduše na drugi način i prema vani mnogo sjajnije uspjelo, to je Chamberlain polučio svojom propagandom zaštitne carine. On je ojačao već ovapnjeno tijelo stranke torjevaca prouključujućiom krvlju, raširenjem novih misli. Uz njega su i poslije njega dođuše i Balfour, lord Lansdowne, Bonar Law, braća Cecil i drugi uzeli za lozinku Balfourovu rečenicu: „We are all socialists now wadays“, t. j. Mi svi radimo da dan danas radimo u okviru socijalističkih, odnosno socijalnih nazora, ali su do brostanje naroda uvijek samo u izgled stavljali, a nijesu nikada imali dovoljno snage, a vjerovatno ni volje, da popuste prodiranju demokratskog vala i da provedu reforme, koje bi odgovarale duhu vremena.

Disraeli i Chamberlain podigoše ugled konzervativne stranke do najveće visine; djelomice zato, jer su zbilja donijeli u programu svoje vlade socijalne poboljšice, bez kojih je, kako su to oni dalekovidno opazili, nemoguća svaka moderna politika; djelomice opet sa ekspanzivnim operacijama po čitavom svijetu, koje su neizmjerne laskale narodnom ponosu. Disraeli je godine 1858. prenio upravu Indije od East India Company na vladu i postavio kasnije svojoj kraljici krunu Indije na glavu. On je spoznao i neizmjerne važnosti Sueškog kanala za položaj Engleske, kao velike svjetske vlasti, pa je doneosao sa bečkog kongresa „peace with honour“. Chamberlain posjede slično vrijedne uspjehe naglašivanjem praktičnih trgovačkih ideja, koje su morale razbistriti trgovački narod. Sve svoje ciljeve obavio je on crvenobijelo-modrom vrpcom — bojom Union Jacka — te si je time osigurao ljubav masu, koje su — doslovno — bile pripravne, da ga prate ma i na kraj svijeta.

Uoči prijeteće nestašice zlata upoznao je on važnost posjeda južno afričkih zlatnih rudnika, te je uznemirenom narodu u veličajnoj osnovi prikazao zaštitnu carinu kao spas, koji će obuzmati carinskom unijom vezanu „veću Britaniju“.

A konačno nas i k Lordu Greyu vode ravni tragovi iz prošlog stoljeća. Lord Palmerston, najradiniji, najsvestraniji i najtajniji ministar vanjskih poslova svoga doba zadobio je doduše ime Lord Firebrand, te se je svojim čudi bitno razlikovao od rezerviranog, hladnog i šutljivog muža Edwardove epohe. No ipak pokazuju obojica mnogo zajedničkih crta. Palmerston je mroć godina radio u ministarstvu i izvanjskom uredu, pa su sva pitanja, koja

su se odnosila na Englesku i evropsku ravnotežu, bila u svezi s njegovim imenom. Njegove često opasne taktike dovele su Englesku višeput u položaj više manje „sjajnih izolacija“, a njegova dielatnost bila je često popraćena panikama. Revolucionarna bura, koja je godine 1848. prošla Evropom, prouzročila je i u Engleskoj malu trzavicu. — Neka neizvjesna nervoznost dovela je do prednjeg, da će Francuska navaliti na Englesku. Vojvoda od Wellingtona izjavio je isto tako glasno, kao u današnje doba mali Earl Roberts, da je zemlja nemoćna protiv invazije, a Lord Palmerston očitovalo je, da Engleska ne uživa više sigurnosti ostrvnog položaja, pošto je parna sila premostila more. Analogije u izrazu i narodnom osjećanju i bojazni iz prošlih godina prije ovoga rata još su u uspomeni.

Palmerston je bio Whig, kakav je i Sir Edward Grey. Uprkos njihovom plemićkom podrijetlu, nalazimo oba u liberalnim kabinetima. Obojica su bili protivnici Nijemstva, a obojica su imali autokratsku osebinu, da u najvažnijim pitanjima bez savjeta i znanja svojih ministarskih drugova odlučuju.

Cijelom se engleskom politikom proteže ista temeljna individualistička misao. Ona je njezin ključ, njezina sila, Engleski državnik, to je engleska politika, koja sebi već u svojim školama očigaja men not measures.

Japan.

Zurba u naoružavanju Japana.
(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)
Berlin, 28. juna.

S ruske granice se javlja: „Rusko je Slovo“ saznaje iz Tokia, da se naoružavanje japanske vojske i pomorice vrši u tišini grozničavom žurbom. U toku posljednje dvije nedjelje puštene su u brodarnicima Osaka i Kobe dvije pancirske krstarice, dalje mnogobrojne moderne podmornice i jedan nov podmorski razarač. Osim toga sagradjen je veliki broj tehničkih brodova.

Japanske pretenzije za Kitajem.
(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)
Stockholm, 28. juna.

Poluzvanični list japanske vlade izjavljuje: Japan će, ako se produže zaplet s Kitajom, biti primoran da se aktivno pmišlja, i ako je ranije izjavio, da se ne će umiješati u unutarnje stvari Kitaja.

Na osnovi carskog dekreta obrazovan je u Tokiu 13. juna naročiti savjet za spoljne poslove. Japanski ministarski savjet primio je 19. juna predlog o administrativnom spajanju Koreje sa južnom Mandžurijom, kao i predlog o spajanju korejskih i južno-mandžurskih željeznica. — Japansku policiju u Mandžuriji zamjeniče redovna žandarmerija. Svi konzuli biće u buduće polčinjeni japanskom glavnom konzulu u Port-Arturu.

Najnovije brzozjavne vijesti.

Američka vojska.
Kb. London, 28. juna.

„Morningpost“ javlja iz Washingtona, da regularna američanska vojska broji sad 250.000 ljudi. Milicija broji 260.000 ljudi, mornarski kor 30.000, mornarica 120.000. Osim toga spremaju se 40.000 ljudi za časnike, te tako sadašnji ukupni broj američke vojske iznosi 712.000 na prema 327.000 ljudi od 8. februara.

Ruske čete na zapadnom frontu.
(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)
Basel, 28. juna.

Ruske čete, koje su povučene sa francuskog fronta, smještene su u logor kod La Courtine. Neka odjeljenja otpreljena su u Neufchateau.

Govor Lloyda Georgesa o ratnim ciljevima sporazumnih sila.
(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)
Rotterdam, 28. juna.

„Nieuwesbureau“ saznaje, da će Lloyd Georges u petak držati važan govor u Glasgou u opštem ratnom stanju i ratnim ciljevima sporazumnih sila.

Pooštreni nadzor nad upotrebom vojnih jedinica u Francuskoj.
Kb. Bern, 28. juna.

„Petit Parisien“ javlja, da su Ribot i Painleve obećali juče u vojnom odboru senata, da u pogledu zakonskog prijedloga o pooštrenom parlamentarnom nadzoru upotrebe postojećih vojnih jedinica izmijene raspis od 10. marta tako, kako bi bilo osigurano što brže i što tačnije izvršene prijedloga nadzornog odbora. Poslije ovog obećanja povukli su predlažajući svoj prijedlog.

Poginuo talijanski general.
Kb. Lugano, 28. juna.

Talijanske novine danas javljaju, da je general-major Rizzieni, koji je 4. juna teško ranjen i za koga se držalo da je zarobljen, poginuo.

Grad i okolica.

Dnevni kalendar.

Danas je petak 29. juna: po starom 16. juna. Rimokatolici: Petar i Pavao; pravoslavni: Tihon, čudotvorac. Kinematografi: Vojni kino (Koloseum); U 4 i 6 sati poslije podne predstave za građanstvo. — C. i. k. građanski kino (Paris); U 6 sati poslije podne predstava za građanstvo. Botanička bašta. Otvorena utorkom četvrtkom, nedjeljama i praznicima. Ladja izmedju Zemuna i Beograda kreće iz Beograda za Zemun od 6 sati u jutro do 9 sati naveče svakoga sata osim u 1 sat poslije podne. Polazak iz Zemuna za Beograd od 5:30 ujutro do 8:30 naveče svakoga sata osim u 12:30 poslije podne. C. i. k. i činovnička kasina otvorena je do 12 sati u noći. C. i. k. vojnički dom: Čitaonica, soba za pisanje i igranje, kantina. Otvoreno od 7 sati ujutro do 9 sati naveče. Slobodan pristup svakom vojniku. Riječno kupatilo na Savi, otvoreno od 6 sati ujutro do 8 sati naveče. "Grand Hotel": Dnevno koncert. Početak u 6 sati poslije podne. Posjeta bolesnika u bolnicama: U bolnici „Brčko“ od 2—4 sata poslije podne. U bolnici „Brünn“ od 9:30—12 sati prijepodne i od 2—4 sata poslije podne.

Rimokatolička služba Božija. Danas, 29. juna služiće se: I. U Konaku: U 8 sati u jutro sv. misa i magjarska propovijed za vojništvo, kojoj ima slobodan pristup i građansko stanovništvo. II. U Župskoj crkvi: U 8 sati sv. misa, u 10 sati njemačka propovijed i pjevanja sv. misa. U 4 sata poslije podne večernja.

Lijep prilog za beogradsku sirotinju. Gospodja Jovanka K. Popović, povodom trogodišnjeg pomena njenom ocu pok. dr. Jovanu Gjuriću, biv. apotekaru i viceguverneru Narodne Banke, priložila je 300.— kruna preko centralnog odbora za pomoć, kao svoj prilog za pomaganje beogradske sirotinje.

Parastos. Gospodja Draginja A. Kovačevićka, priređuje 2. jula tek. god. u 10 sati prije podne u Vaznesenskoj crkvi dvogodišnji pomen svojoj miloj braćini Jeleni (Leli) Mađžarević, činovnici trgovачke komore, o čemu se ovim izvještavaju srodnici i prijatelji.

Izdavanje kupona za šećer i so. Odsjek za kontrolisanje utroška hljebnih karata ekonomata opštine grada Beograda izdavaće 1. jula ove godine kupone za kupovinu šećera i soli za mjesec jula svim onim građanima, kojima je oduzeto pravo na kupovinu brašna, pošto isti pridržavaju dovoljnu količinu brašna za svoju ličnu upotrebu, te zbog toga ne dobivaju kupone za brašno, šećer i so redovnim putem, o čemu se isti i izvještavaju.

Javna prodaja. Po odluci starateljskog suda, izložiće se javnoj prodaji, zaostavština pok. Lenke Gjorgjević, na dan 5. jula ove godine, u njenom stanu u ulici Mutapovoj broj 11. Prodaja će početi tačno u 9 sati prije podne. Pozivaju se kupci, da na ovu prodaju dodju.

Traže se ložaći i mašiniste za vršalice. Sve mašiniste i ložaći, koji bi htjeli biti zaposleni kao pomoćno osoblje mašinista i ložaća za rad pri vršalicama, neka se odmah jave tajništvu opštine grada Beograda, gdje će dobiti sva potrebna obavještenja.

Požar. 28. o. mj. poslije ponoći pojavio se požar u Avakumovoj ulici u jednoj šupi, koja je služila kao ljetnja kuhinja,

ali je odmah primjećen i bez ikakve veće štete brzo ugušen od straže c. i. k. vojnog redarstva.

Izvještaj prijavnog uređa. 27. juna: prijavljeno 110, objavljeno 61, seoba 46; u hotelima prijavljeno 117, objavljeno 122, ostalo u hotelima prijavljenih 367.

Narodna privreda. Zemlja i klima u Staroj Srbiji i Mačedoniji. (Nastavak).

13. Prespanska i Oridska dolina. Obadviye se doline pružaju na sjevernoj strani od istoimenih jezera. Prespanska dolina, a osobito ravnica oko Resna, bogata je žitom, a Oridska naročito je bogata voćem, vinogradima i povrćem. Od voća jako su cijenjene oridske trešnje, orasi i oridsko groždje. U koliko su kod obiju dolina, naročito oridskoj, smanjeni proizvodi u žitnoj proizvodnji, u toliko su im oni naknadjeni ribolovom. Od riba čuvene su oridske jegulje. Jegulje se hvataju najviše u Crnom Drimu, glavnoj oteci Oridskog Jezera.

Sjeverno od Kačaničke Klisure nastaje druga klima, drukičja vegetacija, pa i drukičja kultura zemlje. Kosovo, Metohija i druge oblasti, sjeverno od Kačanika, imaju srednjo-evropsku klimu, ljeta nijesu onako žarka, kao u skopskoj Staroj Srbiji i Mačedoniji. Atmosferski su talozi raspoređeni na sva godišnja vremena. Preko ljeta kiše nijesu rijetke, a preko zime padaju veliki snjegovi. Zbog ovoga, oblasti su bogate rijekama i rijecicama, koje ljeti ne presušuju i zemlja je vlažnija i ljeti pokrivena bujnim zelenilom.

Na mjesto južnih kulturnih biljaka, javljaju se poglavito žitne biljke i voćnjaci, medju kojima su šljivje i kesteni ponajviše zastupljeni, i u koliko se više ide na sjever, u toliko više uzimaju maha. Vinogradi su rjedji i nemaju onaj kvalitet groždja i vina kao vinogradi u jugoistočnoj Mačedoniji.

14. Tetovska kotlina. Tetovska se kotlina pruža sa sjevero-istoka na jugo-zapad. Ona je ogradjena: sa sjevero-zapada Sar Planinom; sa juga planinom Vlahnicom i Bukovikom i sa jugo-istoka Suhom Gorom i Zedonom. Cijela kotlina podijeljena je u tri dijela: Gornji Polog, koji se pruža od izvora Vardara do Tetovske, Bistrice, sa glavnim mjestom Gostivarom; Donji Polog, koji se pruža sjeverno od Tetovske Bistrice, sa glavnim mjestom Tetovom, i Podgor, koji se pruža od Tetova, ispod Saru, sa glavnim mjestom Tearcem.

Na istočnom dijelu Tetovska je kotlina u vezi sa Skopskom. Prva je veza izlaz izmedju Sabe Gore i Žedena i zove se na istočnom kraju Suhodolica, a na zapadnom Kaldmi-Bogaz. Drugi je izlaz Dervenskom klišurom Vardara na sjeveru od planine Žedene. I Tetovska je kotlina, kao i Skopska bila nekada jezero, koja su Suhodolicom stajala u vezi. Kroz Suhodolicu vodi kolski i karavanski put. Na ovome je putu veliki saobraćaj, jer njime prolaze mnogi karavani i mnoga stada ovaca, naročito kad idu na zimovnik u južnu Mačedoniju i Grčku.

Tetovska je kotlina od znatne vrijednosti za sjeverozapadnu Mačedoniju i susjedne dijelove Albanije. Ona je s jedne strane u sredini Kičeva, Poreča i Debra, a s druge strane u vezi je sa glavnim Vardarskom dolinom. Njena se važnost ističe još i stoga, što na zapadu i sjeverozapadu od Tetovske kotline nema više prostranih ravnica, sve do Jadranskog primorja. Tetovska je kotlina prostrana i plodna i zato je privlačna za zapadno planinsko stanovništvo. Naposljetku, ona je pod

Sar Planinom, preko koje vode mnogi putevi za Prizren, žarska sela i Župe. Zaklonjena Sarom, a otvorena Suhodolicom prema Skopskoj kotlini i Vardaru, Tetovska kotlina, po klimatskim prilikama, drži sredinu izmedju južnih ili mačedonskih i sjevernih ili staro-srbijanskih kotlina. Zime su oštre i duge, ali su bez jakih i dugotrajnih vjetrova. Zima počinje ranije no u Skoplju, a po pušta nešto doznije. Proljeće i jesen su kratki i kišni. Ljeti se ne osjeća nenasnosna mačedonska žega, već je vazduh prijatan kao u maju u južnim mačedonskim kolinama.

Tetovska se kotlina odlikuje kao bogata žitnica, koja pored svoga hrani i stanovništvo okolnih planinskih krajeva. Glavna je kulturna biljka kukuruz, zatim pšenica. Osim toga ona se odlikuje i kao voćarski kraj, i to kao jedan voćem najbogatiji kraj Balkanskog Poluostrva. Naročito je Podgor pun voćnjacima, od kojih najviše ima kestena, čije velike prostore zovu koštanje. Oni čine neprekidnu zonu u Podgoru, od tetovske Bistrice do Kačaničke klisure. Od koštanja najčuvnije je ono iz okoline manastira Lešna. Ima odlično kestenje i u okolini Vardara poznato pod imenom vratočko kestenje. Ispod koštanja su na pri-sojnim stranama Sarske Podgorine čuvene pološke jabuke i kruške. Uporedo su sa njima bašte od oraha, a gdje-gdje i od šljivja. Pored voća gaji se i bostan. U okolini sela Cauia, ispod Gostivara, gaji se i dobar divan, a oko Gostivara mnogo pasulja odličnog kvaliteta. Oko Vardara ima dosta konopišta i lanista. Vinograda ima malo i vino je lošije.

Ali okolina tetovske kotline ima osobito povoljne uslove i za stočarstvo. Pašnjaci po Saru, Bukoviku i Suhog Goru vrlo su povoljni uslovi za stočarenje. Osim toga, tamo se vidjaju mjestimično i djetalista, koja se po pet i šest puta preko godine kose. Od mlječnih proizvoda najviše se proizvodi maslo, sir i kiselo mljeko. Čuveno je sarsko i korapsko sirenje.

U tetovskoj kotlini sločarenjem najvećim dijelom lavi se arbanaško stanovništvo. Zbog opisanog položaja i plodnosti, tetovska je kotlina privlačila okolno planinsko stanovništvo i igrala važnu ulogu u istorijskim događajima. I danas po stranama tetovske kotline ima razvalina od gradova.

Tetovo je glavni i administrativni i trgovinski centar za cijelu kotlinu.

Varoš je na lijepom položaju. Leži na Tetovskoj Bistrici, koja je gotovo kroz klisovite svake kuće razvedena. A tako su isto rijetke kuće, koje u dvorištu nemaju česme. Zato je Tetovo u cijeloj Staroj Srbiji i Mačedoniji najzdravija varoš. Broji oko 20.000 stanovnika, najviše Turaka, pa zatim Slovena i Arnauta.

Druga je varoš Gostivar, ogradjen zelenilom od voćnjaka i vrba. Broji oko 3000 stanovnika sa 3—400 Hrišćana. U Gostivaru se izraduju i polugvozdeni plugovi bez kolječka. Treća je varoš Tearce, naseljena poglavito Arnautima.

Vrijedno je napomenuti, da do početka 19. vijeka u tetovskoj su kotlini preovladjivali Sloveni, a od toga vremena otpočelo je jako prodiranje Arnauta.

(Nastaviće se).

Poslijednje brzojavne vijesti.

Carsko i kraljevski par u Münchenu.

Posjeta od velikog političkog značaja. (Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)

Berlin, 28. juna. „Berliner Tageblatt“ prima ovakav izvještaj iz Münchena: Skorih dana predstoji ovdje posjeta austro-ugarskog carsko i kra-

ljevske para. Ova posjeta nije samo čin kurtoazije, već ima političkog značaja. Vladara Habsburške Monarhije pratiće grof Czernin, načelnici vojne i građanske dvorske kancelarije, činovnici ministarstva spoljnih poslova, prvi dvorski maršal princ Hohenlohe, oba vladareva generalna adjutanta, prvi dvorski maršal carica grof Esterhazy, a osim toga još mnogobrojna svita, sastavljena iz časnika i dvorskih dostojanstvenika. Vladarski će par vjerovatno stići u München 30. juna.

Radnički i vojnički savjet za čim brži mir.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)

Stockholm, 28. juna. Kongres ruskih radničkih i vojničkih savjeta u Petrogradu usvojio je ogromnom većinom glasova odluku u smislu što skorijeg okončanja rata, uspostavljanja internacionale kao brane protiv imperijalizma u svim zemljama, ali protiv zasebnog mira ili zasebnog primirja.

Rusija i sporazumne sile.

Engleski i francuski podanici pozvani, da u što kraćem roku otputuju iz Rusije.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)

Berlin, 28. juna.

„Lokalanzeiger“ doznaje iz pouzdanoga vrela preko Stockholma, da su engleska i francuska vlada povoljivo saopštile svojim podanicima, koji se u ovaj čas nalaze u Rusiji, da bi s obzirom na ugroženi unutarnji ruski položaj bilo uputno, kad bi svoje poslove i preduzeća u što mogućem bržem roku posvršavali i onda najkraćim putem ostavili Rusiju. Drži se, da će naročito engleski trgovci, koji su u posljednje vrijeme gotovo poplavili Rusiju i iskorišćavali privredni položaj zemlje u trgovini i industriji, poslušati savjet svoje vlade i ostaviti Rusiju, to prije, što nisu više sigurni pred razdraženim narodom.

Ukinuti ratni sudovi u Rusiji.

Kb. Petrograd, 28. juna. Privremena je vlada ukinula ratne sudove.

Raspuštanje dume.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)

Stockholm, 28. juna. Odbor dume pod predsjedanjem Rodzianka protestirao je protiv raspuštanja dume od privremene vlade.

Predstojeća ofenziva sporazumnih sila.

Sveopšti napad na Tursku. (Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)

Berlin, 28. juna.

Na vijest agencije Havas o drugoj konferenciji u St. Jean de Maurienne-u, prema kojoj je izmedju generala Cadorene i Fochea postignut sporazum o zajedničkoj operaciji francuskih i talijanskih četa u Maloj Aziji i Palestini, piše „Vorwärts“: Druga konferencija u St. Jean de Maurienne ne pada samo slučajem u isto vrijeme sa događajima u Grčkoj. Italija se žuri, da ubere ono, što misli dobiti od sporazuma. Postoji namjera, da se njemačke vojske na istoku i zapadu svežu i bez smetnje na taj na-

čin provede pljačka kod Smirne, na što špekulira Italija, pa Aleksandrete, za čime teži Engleska da se zaposjedne Sirija, koju traži za sebe Francuska. Kod predstojeće velike ofenzive navalice dake na Tursku ne samo kod Gaze nego po svoj prilici i na obalama Egejskoga mora, gdje će sporazumne čete operirati iz Grčke.

Grčka je prestala da bude nezavisnom državom.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)

Haag, 28. juna. U Engleskom donjem domu saopšteno je Balfour, da je opozvan dosadašnji engleski poslanik u Ateni Elliot, pošto njegovo dalje bavljenje pored francuskog vrhovnog komesara Jonnarta izgleda nemoguće. Time engleska vlada uvijeno izjavljuje, da Grčka međunarodno pravno ne postoji više kao nezavisna država, pa sada važi samo još kao pokrajina pod vrhovnom upravom sporazuma.

Podmornički rat.

Broj žrtava znatno porastao. (Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)

Haag, 28. juna. Engleski listovi jednoglasno utvrđuju, da je znatno porastao broj brodova potopljenih od podmornica „Daily Mail“ veli, da su gubici u većim brodovima porasli za 100%. Isti list naglašava, da tonaža većih brodova, potopljenih za prvih triju nedjelja u mjesecu junu već sada prelazi ukupnu jednovremenu proizvodnju brodogradilšta.

Potopljen veliki engleski parni brod.

Kb. London, 28. juna. Parni brod „Mangolia“ (9505 tona) sudario se u blizini Bombaya sa minom i potonuo. Dio putnika i posade je spašen. Pošta je izgubljena.

Poziv na pretplatu!

Od 1. jula otpočinje nova mjesčna kao i tromjesčna pretplata!

Umoljavamo, da istu blagovremeno obnovite, da u dostavljanju naših novina ne bi nastalo prekidanje. Pri obnavljanju pretplate, upozoruje se na cijene koje su sljedeće: Pretplata: u Beogradu i u krajevima zaposjednutim od c. i. k. četa za vrijeme rata, na račun vojne i etapnu poštu . . . K 2.— K 6.— u Beogradu sa dostavom u kuću „250 „750 u Hrvatskoj-Slavoniji, Bosni-Hercegovini i Dalmaciji . . . K 260 K 780 u ostalim krajevima Austro-ugarske monarhije . . . K 3.— K 9.— u inostranstvu . . . 450 „1350 Kod plaćanja imade se tačna adresa čitko navesti. Kod preselivanja a naročito kod promjene poljne poste, nužno je, da se osim tačne nove adrese takodje i predjašnja adresa navede.

Administracija „BEOGRADSKIH NOVINA“

Et. Pošta Beograd.

Pod najvišom zaštitom Njegovog c. i. k. Apostolskog Veličanstva. 32. c. k. državna lutrija u opće vojne dobrotvorne svrhe. Ova novčana lutrija sadrži 21.146 srećaka u gotovom novcu u ukupnom iznosu od 625.000 kruna. Glavni zgoditak iznosi: 200.000 kruna. Javno vučenje u Beču 26. jula 1917. Jedna srećka stoji 4 kruna. Srećke se dobiju kod odjeljenja za dobrotvornu lutriju Beč, III. Vordere Zollamtsstrasse 5, kod kralj. ugar. lutrijskog ravnateljstva u Budim-Pešti IX., u glavnoj carskoj zgradi, u lutrijskim kolektivnim i u trafikama, kod poreznih, poštanskih i željezničkih ureda, u menjačnicama i t. d. Plan igre za kupce besplatn. Srećke se šalju prosto od poštarne. Iz c. k. Generalne Direkcije za Državne Lutrije. (Odlaganje za dobrotvornu lutriju).

Miloša Savića Kolarčeva ulica br. 10, Beograd.

Tužna i nesretna majka daveće svojoj jednoj nikad nepozabljenoj ćerki! Leposavi godišnji pomen u subotu 30. juna u 10 1/2 sati prijepodne u crkvi svetog Nikole na Novom groblju. Mojim srodnike i prijatelje da prisustvuju ovom tužnom pomenu. Do groba ožalošćena mati: Katalina K. Stevanovića, udova. 81657

Sa ojadjenim srcem i najvećim bolom u duši javljam našim prijateljima i poznanicima, da je naš veliki ponos i zaštita, nježni suprug, plemeniti otac i dobri deda † Milan P. Dragojević trgovac iz Robaja, bivši vladin i narodni predstavnik i član ustavotvornog odbora Velike Narodne Skupštine preminuo 19. juna u veče, poslije kratkog bolovanja, a saranjen je 21. istog mjeseca uz veliko učešće građana iz sreza kolubarskog, kao varoši Valjeva, Mionice i okolnih srezova. Smatramo za najveću dužnost, da i ovim putem izjavimo blagodarnost svima onima, koji milog nam pokojnika ispratiše u imponantnom broju do vječne kuće. Neka prime našu naročitu zahvalnost gospoda sveštenici i učitelji koji iz počasti pri opijelu činodjeystvovaše. Vječita hvala neka je i onima prijateljima, koji se na onako dirljiv način oprostiše sa našim dragim pokojnikom, te nam u nekoliko i tugu ublažiše. Robaja, mjeseca juna 1917. Za navjek ožalošćeni. suprug Hristina; sinovi: pop Panta i Mika ekonom; unuci: Miloje, Jevrem i Milan; snahe: Jelica, Danica i Vukosava; kćeri: Milka, Mileva, Hristina, Čaja, Persa i Rajna; zetovi: Andrija, Radisav, Dragomir, Dragomir, Vojislav i Mališa i ostala mnogobrojna rodbina.

CIJENE OGLASIMA:

Osmena jednog milimetarskog retka (42 mm široko staj) . . . 10 helera
 Priposlano: Petina jednog milimetar. retka (70 mm široko) staj . . . 40 helera
 Bilješke: Petina jednog štamparskog retka (70 mm široko) staj . . . Kruna 4
Mali oglasnik: Jednostavna rječ 5 helera, sa masnim slovima 10 helera.

MALI OGLASI

Primaju se: Knez Mihajlova ul. 38.

CIJENE OGLASIMA:

Osmena jednog milimetarskog retka (42 mm široko) staj . . . 10 helera
 Priposlano: Petina jednog milimetar. retka (70 mm široko) staj . . . 40 helera
 Bilješke: Petina jednog štamparskog retka (70 mm široko) staj . . . Kruna 4
Mali oglasnik: Jednostavna rječ 5 helera, sa masnim slovima 10 helera.

ZUBNI-ATELJE

J. SIDVERCA

DIPL. DENTISTA

Beograd.

Kralj Milan ulica 57.

Javlja svojim poštovanim pacijentima da se je vratilo sa svog puta za Budimpeštu i Beč gdje se je snabdeo odličnim materijalom. Prima i dalje od 8-12 pre podne i od 2-6 sati poslije podne. 31620-1

Kupovine i prodaje

NA PRODAJU

11 kom. mermernih stolova i 40 kom. tonetovih stolica. Upitati u Donjoj ulici broj 27, Sava. 31641-2

KUPUJEM

sve vrste upotrebljenih dijakova u manjim i većim količinama. Plaćam vrlo povoljnu cijenu. Sam. D. Rusov, Carica Milica ulica 16, Beograd. 31647-2

KUPUJEM

dječija kolica. Ko ima dobro sačuvana neka javi do nedjelje, Balkanska 23, Jankovljević. 31650-2

PAMUKLIJASKE ROBE

sve vrste ima radionica Milutina Zivića, Topčiderska ulica broj 5. 31419-8

JEFTINO SE PRODAJE

jedan odlični, sa finim fedanima, crnolakirani fiaker (čelir sedišta). Obratiti se: Mil. Baubaitung T. 17, Miloš G-2 ulica 27. 31688-g-2

Namještenja.

TRAŽI SE

za jedno veliko preduzeće perfektni knjigovodja sa znanjem njemačkoga i hrvatskoga jezika. Ponude administraciji ovog lista pod „Buchhalter 409.“ 31663-3

Potrebujem jednoga berberskoga pomoćnika može stupiti odmah. Gimnazijaska ulica 5. 31689-3

Stanovi.

TRAŽI SE

lijep stan sa 2-3 sobe, kuhinjom, sobom za poslužu, po mogućstvu sa kupatlom. Prvenstveno se traže oni u blizini Kalemegdana. Ponude administraciji ovog lista pod „Wohnung 407“ 31642-4

TRAŽI SE STAN

sa dvije sobe, predsobljem, kuhinjom i ostalim udobnostima za porodicu bez djece. Stan je u sredini varoši. Ponude u ulici Miloša Veljkog 28. 31537-4

IZDAJEM SOBU

sa namještajem za jednu osobu. Kosmajaska ulica 47, stan br. 5. 31667-4

IZDAJE SE POD KIRIJU

dućan u ulici Vuka Karadžića 14, za uslove upitati u istoj kući. 31681-4

IZDAJE SE

kuća zasebna sa pet soba u Smiljanica ulici br. 55. Upitali u Braće Nedića ulici br. 4. 31694-4

KORESPONDENCIJA.

Jovanu Premoviću, Zeneva. — Molim vas izvijestite me za Avramu B. Jakovu, vojnika skopljanskog garnizona. Kod kuće su mi svi zdravi. Unaprijed vam blagodari Cadik Konforti, Novi Pazar 31587-8

KOSTI ALEKSIĆU, Zeneva. Molim izvijestite moga brata Nikolu Blažića, preduzišaća, da je moja mila i jedina kći SOFIJA-SOJKA posle kratkog bolovanja preminula Maja 1917. Pozdravljać vas Julka i Aleksa Blažić, preduzišać iz Vajeva. 31616-8

Jovanu Premoviću, Zeneva. Molim dostavite sljedeće mom mužu V. Rendla vojni kapelnik, Solun. Pet mjeseci nijesam dobila vijest od tebe. Novac mi u četiri pošiljke u jednom stigao preko Wiener Banke. Majci od svake pošiljke odvajam malu sumu na Zimu. Majka će valjda ovamo doći. Danas primih pismo od tebe. Primi pozdrav od majke Ricke, Ferya, Gizele i djece. Najviše te gri i ljubi tvoja Paula Rendl, Balkanska 16, Beograd. 31668-8

Jovanu Premoviću, Zeneva. Molim da izvijestite moga muža Ljuba Stefanovića, komandant uniceone kolone II poziva dunavske divizije; da sam sa Dragomom Živa i zdravim i da mi je novac vrlo potreban, neka mi odmah pošalje. Hristina Stefanovića Ratarska ulica 8, Beograd. 31658-8

Jovanu Premoviću, Zeneva. Molim dostavite Milanu Jerotijeviću, služitelju ministarstva vojnog. Mi smo svi zdravi, samo o tebi brinemo. Već pet mjeseca kako od tebe nemam ništa, javljaj se češće. Ako ti je moguće pošlji mi malo novaca na maminu adresu, ja sam kod mame već devet meseca. Pozdravljamo te svi i najviše tvoja Sofija Jerotijević, Prote Mateje 48, Beograd. 31655-8

Gjordju Radojloviću, Zeneva. Najučtivije molim da mi pošaljete penziju. Dragi Aleksa Džimića računopislača glavne kontrole; u sumi od 172 dinara mjesečno. Od septembra 1915. godine do danas nisam primila. Unapred ostaje blagodarica Draga A. Džimić, Cuburska 7, Beograd. 31702-8

Stevi Acimoviću, Zeneva. Molim pošaljite mi pomoć što prije jer sam u bedi. Ranije poslati novac je vraćen. Ja sam u istom stanu, stara i slaba bez sredstava za život. Jelka Petrović, Gimnazijaska 49, Beograd. 31665-8

Gradjanski sud c. i k. okružnog zapovjedništva Beograd-grad.

№ 2122/5-1917.

Objava.

Vjerovnici zaostavštine Živka Smiljančića iz Beograda Šumadijska ulica, br. 41 imaju svoja potraživanja do 17. jula 1917. kod ovoga suda prijaviti ili toga dana prije podne u 9 sati, pred sud predstati, inače će se zaostavština bez obzira na njihova potraživanja raspraviti.

Beograd, 12. juni 1917.

Gradjanski sud c. i k. okružnog zapovjedništva Beograd-grad. 824

Gradjanski sud c. i k. okružnog zapovjedništva Beograd-grad.

1457/2-1917.

Objava.

U stečaju Ljubomira Bojovića pozivaju se stečajni vjerovnici da 19. jula 1917. godine prije podne u 9 sati dodju pred ovaj sud u svrhu vjeroničkog odbora.

Beograd, 13. juna 1917.

Gradjanski sud c. i k. okružnog zapovjedništva Beograd-grad. 824

Hotel „LONDON“

u blizini željezničke stanice; pred hotelom Tramvajaska stanica

uzeo sam ponova pod zakup. Stavljam to na znanje štovanim posjetiocima hotela, kako ovdešnjem gradjanstvu tako i putnicima.

Sobe sam ponovo spremio za prenoćište tako, da će svaki biti potpuno zadovoljan, kao i dobar kost u kafani.

Molim štovane posjetioce, da se uvjere o mome dugogodišnjem radu hotelskom.

Beograd, juna 1917.

S poštovanjem

Jovan Savić, hotelier.

31623

Kartonaža „Napredak“

Pop Lukina ulica 2, Beograd.

Izradjuje razne kutije za apotekare, kutije za sapune u svima veličinama. Povezuje razne formule, ima na stovarištu raznih notesa i kutije za pomadu. 31675

Cijene su solidne a usluga brza i tačna.

A. Andrejeviću, Zeneva. Molim Vas za staranje Vaše za mog sestrića Mibala Nedeljkića pešadijskog kapetana, za kog sam vam već javila, na čemu ću vam biti blagodarna. Vaši su svi zdravo. Pozdrav Ruža Zikić, Niš. 31651-8

A. Andrejeviću, Zeneva, za Janka Dimitrijevića. Mi smo svi dobro kao i prija Marija, no u velikoj smo brizi za vas. Molim Vas izvijestavajte nas češće. Silku ćemo poslati za sve naše tamo. Javite Perfu i Andriću, da su djeca zdravo, djeca uče školu. Sve pozdravlja Ruža Zikić, Niš. 31652-8

Jovanu Premoviću, Zeneva. Molim da me izvjestite za obveznika Milana Gjorđevića II. željezničke čete, jeli živ i zdrav pošto se ne javlja još od prošle godine. Kod kuće su svi zdravi. Srećem Dragović učitelj u penziji. Trska ulica 8 Beograd. 31659-8

Jovanu Premoviću, Zeneva. Umoljavam, da me izvjestite za moga vjerovnika Stevana D. Ljubića trgovca iz Beograda za kojeg sam čula da je umro. Blagodarica Vida M. Sretenovića, Katanićeva br. 21, Beograd. 31660-8

Jovanu Premoviću, Zeneva, za Ziku Perišića kapetana u 7 puku II poziva IV čete IV. bataljona. Molim te podaj koliko možeš novaca mome sinu Stevanu Kazandžiću komandant u štabu brzometne artiljerije dunavske divizije II. poziva, pošta broj 414. Koliku sumu ti budeš njemu dao, javi odmah meni, ja ću je ovdje položiti sa velikom blagodarnošću tvojoj ženi Zivki. Pozdravlja te iskreno tvoja Panta Kazandžić iz sela Slanaca. 31649-8

Jovanu Premoviću, Zeneva. Molim izvjestite me, da li je živ i zdrav moj muž Rajko Zivković vojnik 3 čete 2 bataljona 7 puka dunavske divizije, rođen iz Kumodraža, okrug beogradski. Već se godinu dana nije javio. Javite na adresu Jelene Damjanović, Mutapova 30, Beograd. Traži ga žena Leposava Zivković. Odgovorite preko novina. 31656-8

Jovanu Premoviću Zeneva. Molim javite mome mužu Dragutinu Gjurđeviću, kuriru VII. puka II. poziva drinske divizije. Ja sam živa i zdrava sa Evicom živim dobro, ne brini. Pošalj mi novac. Tvoji ne dolaze. Pozdrav Hella Draga Gjurđević Postanička 53, Beograd. 31662-8

Praktične

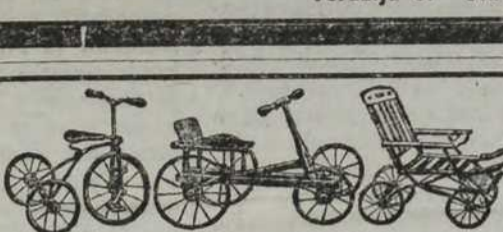
metalne podvezice zamjenjuju skupocjene teške stolove.

Prodaja na veliko i na malo.

I elektro-mehanička radionica

Milutina S. Markovića

Terazija 8. 864

Dresine, velosipedi i sport kolica izradjuje I. elektro-mehanička radionica M. MARKOVIĆ, Kralj Milanova 8 (Terazije) u dvorištu. 856

Protiv KOSTOBOLJE, RHEUME

! unutarnjih bolesti od stoljeća glasovito kupatilo

LIPIK

 (Slavonija) 64° C

u pogonu je i u ratu, zimi i ljeti

Posjetiocima kupatila deju se kombinovane cijene opskrbe. PROSPERITE ŠALJE UPRAVA KUPATILA

Radioaktivna, alkalisko-murijska jedna topla vrela. LIJEČENJE SA MULJEM.

„PEROCID“

ZA PRSKANJE VIINOGRADA

DOBIVA SE KOD

AVRAMA S. KOENA I K°

BEOGRAD, Saborna ulica 29. 31669

DOBRA KUJNA.

Restaurant „Paun“. Kralj Milanova ulica br. 80.

SVAKI DAN KONCERAT.

Javljam poštovanoj publici da sam izdao kujnu poznatom dugo godišnjem kostežu beogradskom g. Dušanu Markoviću, koji će se truditi da posjetioce dobrim i ukusnim jelima zadovolji. Za tačnost gore navedenom jamči njegova dugo godišnja praksa. Beograd.

Moll za posjetu

Pavle Stoll,

restaurater.

31511

Javna zahvala.

Prilikom smrti naše neprežaljane RAKILE PARDU, izjavili su nam mnogi prijatelji i poznanici usmenim i pismenim putem svoje saučešće u našoj velikoj tuzi. Svima se zahvaljujemo ovim putem. Zahvaljujemo Rabineru G. Testi, koji se sa puno utehe govorom oprostio od pokojnice; osim toga zahvaljujemo na pažnji svima činovnicima Crvenog Krsta koji položise na odar vijenac i ispratiše je do vječne kuće, kao i svima, koji pogrebu prisustvovali i time nam tugu ublažiše.

Beograd, 27. juna 1917.

Ožalošćena porodica.

J. Pardu.

31677

Katarina Petković sa djecom i unučadima izvještava, da je njen muž, odnosno otac i dobar deda

+ Mihajlo Petković

bivši profesor Velike Škole, član Akademije Nauka,

preminuo u svojoj 85. godini 26. juna poslije kratkog i tješkog bolovanja.

Stan: Kraljice Natalije ulica 21.

Beograd, 27. juna 1917. 31684

Porodica Radojlović, davaće četrdeseto-dnevni pomen svome dobrom i neprežaljenom

* Radoju P. Radojloviću

načalniku pošta i telegrafa

u ponedjeljak 2. jula u 11 sati prije podne u Sabornoj crkvi. Umoljavaju se srodnici i prijatelji da izvole prisustvovati ovome tužnom pomenu.

Beograd, juna 1917.

Jugovića ulica 2. 31678

Porodica pokojnog Dr. Jovana Gjurića javlja srodnici i prijateljima da će svome dobrom i nikad nezaboravljenom

* Dr. Jovanu Gjuriću

apotekaru

davati trogodišnji parastos u ponedjeljak 2. jula ove godine u beogradskoj Sabornoj crkvi, i to u 10 sati prije podne.

Beograd, 28. maja 1917.

31671